

Megjelenik hetenkint háromszor a. m. kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egy évre	10	frt.	o.	é.
Félévre	5	"	"	"
Évnyegyre	3	"	"	"
Egy órára	1	"	"	"

Szerkesztői szállás:

belso tordautca 122. szám.

Kiadó hivatal:

középutca Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábos garmond sorért 1-szer 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bályegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22.) Haasenstein és Voglernél (Neuer Markt 11. szám.)

Posten: Zeisler M. (Király utca 60. sz.)

Nyilttéri cikkek

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez csimrendők. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

Igen tisztelt előfizetőinkhez!

A napról napra hangosabban nyilvánuló közkívánság s törzselőfizetőink sürgetésének hódolva, a „Kolozsvári Közlöny“-t akként alakítjuk át 1871 január 1-től fogva, hogy az minden nap a délutáni órákban hozhassa a bel- és külföldről azon napon érkezett eredeti cikkeket, leveleket, legujabb tudósításokat és táviratokat s így tökéletesen betöltse a helyet, melyet eddig csak politikai napilap-ok foglalhattak el.

Lapunk újévtől kezdve **reggeli** és **estvéli** kiadásban fog megjelenni. A keddi, csütörtöki és szombati számok **reggeli** kiadását már **hétfőn, szerdán és pénteken** estve széthordatjuk a városba és a postán is szétküldjük a vidékre; az **estvéli** kiadás kedden, csütörtökön és szombaton délután jelenvén meg, ezek már hozni fogják mind azt, mi a nap folytán bel- és külföldi lapokban, táviratokban, eredeti levelek és cikkekben a bel- és külügyekről Kolozsvárra érkezend.

E szerint a legujabb hírek és tudósítások közlésében sem fogjuk magunkat bárki által is megelőzteni.

Gondunk lesz arra is, hogy Lapunk úgy reggeli, mint estvéli kiadásai bővelkedjenek az eredeti cikkekben, hogy meghajolva a valódi hazafiúi érdem előtt, leleplezzék az áltekinélyt, s a nagy hazafiak iránti pietás zászlója alatt állva, a pártszenvédély szítását kerülve, a részrehajlatlan igazságérzettől lelkesítve — felkarolják és védelmezzék mind azt, mi a haza és polgártársaink jóllétét érinti, érdekeit előmozdítja. Jelszavunk: **a nemzet és haza mindenek fölött!**

A buzgó szellemi erőfeszítésre, az anyagi áldozatokra készen állunk, mit azzal is tanusítunk, hogy Magyarország területén mi adjuk mindennap a t. olvasó kezébe a legolcsóbb lapot s így tulajdonkép politikai napilap kötelmeit teljesítjük.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 1871 jan.—decz.	10	frt—kr	o. é.	Az esti kiadás külön küldéseért a vidékre	1	frt	50	kr.
Félévre	5	"	50	"	"	"	"	80
Évnyegyre	3	"	—	"	"	"	"	40
Két órára	2	"	—	"	"	"	"	30
Egy órára	1	"	—	"	"	"	"	20

Az előfizetési pénzeket úgy az esti kiadás külön szétküldéseért járó díjakat a „Kolozsvári Közlöny“ szerkesztőségéhez (bel-tordautca 122 szám) kérjük beküldeni, mit t. előfizetőink posta utalványokkal legezelszerűbben htehetnek.

Helyi előfizetéseket elfogad a szerkesztőség (bel-tordautca 122 szám) és Demjén László könyvkereskedése, (piacszor Fröhlich-ház.)

A helyi hirdetések Demjén László könyvkereskedésében, s a „Közlöny“ kiadó-hivatalában (piacszor zálogház-épület, az emelet hátsó részében) vétetnek fel a legmértányosabb díjak mellett.

Egyes példányok Demjén László könyvkereskedésében 4 kr. o. é. kaphatók.

A „reclamatiók“ a kiadóhivatalhoz intézendők.

Kolozsvártt, december 15-én 1870.

A „Kol. Közlöny“ szerkesztősége.

Városi közügyek.

III.

(—r.—o.) A képviselő testületnek mult kedden megtartott ülésében, tovább folytatott a jövő évi költségelirányzat tárgyalása.

Az ülés nemcsak népesebb volt, mint a szombati, hanem egyáltalán nagyobb érdeklődést tapasztaltunk a szűnyegen levő kérdés iránt.

Simon Elek városi képviselő hathatósan szólalt föl a mellett, hogy a városi adó 34 krról (1 forint után) szállíttatnék lejjebb, mert az adófizető polgárok felette terhelve vannak ez által. Igaz, hogy így a deficit helyrehozásán segítve nem lesz, hanem arra, mint multkor is mondá, más eszközök állanak a képviselő testület rendelkezésére. Hasznosítva azon jövedelem forrásokat, melyek feltehetően rendelkezés és ne hagyja a képviselő, hogy a város jövedelmeit néhányan potom árért kiaknászzák! Csak a regálék kezelésénél folytatott hiányos gazdálkodás is több mint százezer forintnyi kárt okozott a városnak. (Általános helyeslés és zajos tetszésnyilvánítás.) Harmincz krajczár rovattal elégségesnek talál. Ne támadjuk meg nagyon az adózó nép zsebét, melyet különben is oly felette sok oldalról vesznek igénybe. (Zajos tetszés) De máefelől, úgy véli, a költség elirányzatban is vannak posztók, melyek mint kiadások részint loebb szállíthatók, részint egészen kibagyhatók; így is meggazdálkodhatni néhány ezeret. Felhozza továbbá, hogy jó volna akként intézkedni, hogy a városi adót fizesse minden oly kolozsvári lakos, ki bárba csak ideiglenesen is, itt tartózkodik, itt eszi a kenyeret, issza a vizet és fizeti le királyi adóját. Ne legyenek kivételek a királyi hivatalnokok se.

Többen szólottak még e tárgyhöz a Simon Elek indítványát pártolva sürgették, hogy a városi rovat szállíttatnék le 30 krra.

Olasz Károly ajánlotta és sürgette, hogy mondja ki a képviselő testület határozatilag, miszerint jövőre a borkoreszmárási jog nyilvános árverésen a többet ígérőnek fog kiadni. Ne eresszünk ki kezeink közül egy krajczár jövedelmet se, mit megszereshetünk a város pénztára számára. Felhozta például, hogy Seps-Szent-György 25—30

ezer frtot vesz be évenként a bor és pálinka áruláshól; mennyinek kellene hát befolyjni ezekből Kolozsvártt, hol hatszorta nagyobb a népesség?!

Hajós János kijelenti, hogy ő nagy terheltetésnek tartja a 34 kr. rovattal, hanem megkérte a kiadásokat apasztani; azért a kiadási tételeket rendre véve, azt mondja: a 18. tételnél a mult évben telekvásárlásra fenn volt tartva 6000 frt, de telek nem vásároltatott, ez tehát a pénztárban maradt, mi által 6000 frttal az idei deficit kevesebb; a 40. tétele számnál fel van téve, hogy 142,155 frt 71 kr jövedelemből nem jött be 7107 frt 80 kr, ez igen sok, szorgalmas utánjárásal bevehetők a jövedelmek, ezt tehát 3000 frttal lejjebb szállíthatónak véli. A 49. tétele számnál előre nem látható kiadásokra fel van téve 8420 frt, ez a tavalyihoz képest 2420 frttal van többre irányozva, ezt is tehát levonásba hozatni indítványozza. A bűskezeltére nincs a városnak kiadása, mégis feltétetik 2000 frt, ezt kibagyatni kívánja, ezáltal a deficit 13,420 frttal apad; s tekintve, hogy bor, pálinka, szemétyvám nagyobb összegekben fog kiadni, most egyelőre a 30 kr rovattal, mely 30 ezer frtnál többet fedez, elfogadhatónak véli, s azt meg is szavazza.

Ez ajánlat többen által támogatva, elfogadtatott s meg lön állapítva, hogy a városi adó lejjebb lesz szállítva 4 krral, tehát jövő évre 1 frt rendes adó után mindenki 30 krt fizet.

Ugyanez ülésben vétetett újra tárgyalás alá a városi törvényszék bünyfenítő osztályához alkalmazandó két pótlólk és ugyanannyi segéd kinevezése s a majorsági pénztárból leendő fizetése is.

E tárgyan szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy városi törvényszékünkél tetemes bünygi hátralék levén, a közügyészség és törvénzéki elnökség által alapos kimutatással ellátott felterjesztés intéztetett a fiscalis directoratus útján a ministeriumhoz, hol a törvényszék indokait a mellékletek-nél fogva is alaposoknak találták és elhatározatott a pótlólkok szükségessége, s csakis a végezt tételt az úgy a városi közönség elé, hogy a kiscigító személyzet fizetését folyósítsa.

Ez egy hónap előtt történt. A felterjesztés mellékletei, melyek által a pótlólkok alkalmazásának szükségessége indokolva van, még nem ter-

jesztettek elé, minek a közügyekre nézt azon szomorn következzése lett, hogy a képviselő kételkedén a dolog valódi állásában, bizottmányt küldött ki a restans darabok megvizsgálására. A kimutatások, melyek a pótlólkok szükségességét tanúsítják, bármikor megtekinthetők a tanácsai előljárásnál, s így aligha nem fölösleges a bünygyek ellátását bizottsági előleges munkálatokkal bátraltatni.

Végül némelyek határozottan oda nyilatkoztak, hogy a Régeni féle ház lebontása és némely külvárosi sikátor szépitése fontosabb a bünygyi hátralékok ellátásánál; azonban viszhangra nem találtak, a képviselő testület abban állapodott meg, hogy ha szükséges a két pótlólk és segéd, fizetéseket bármikor megzavazza.

A német nemzet vívmányai?!

(Ss.) Németország becsületének, határainak megvédése, a „német egység“ kivívása, biztosítása — ezek valának, a jelszavak, melyek a német nép éjszaki és déli harczeit a Rajnához szolták. Zászlóikat nem sokára a diadalok egész sora koszorúzta. Ekkor megváltozott a jelszó: Elsaec és Lorraine erőszakos bekebelezése, Páris bevétele, a franczia köztársaság megdöntése, az önmagát megbélyegzett bonapartismus javára, s ezzel a franczia nép végképi leveretése, meggyalázása lett a harcziáltás, melyet havak óta hangoztatva több százezer német és franczia bajnok áldozta fel életét és lett munkára képtelen nyomorék, inségre jutott esaladjára néve súlyos terüh.

A népvándorlás korát felújító porosz hódító harc már is pusztasággá tette Franciaország hason-felét; leégett falvak és városok százai, halomra ölt védtelenek ezrei jölölék a hadműveleti vonalokat, a reádásul a gazdagabb franczia városokon felhajtott milliókra menő hadisarczok folytak be a hódító zsebébe.

Ugyan mi haszon háromlott mindezekből a német népre, mely oly odaadással küldé

és küldi fiatalságának virágát, férfainak javát a messzársekre, mert ma már Franeziaország nem nevezhető többé csupán csatatérnek; mit nyertek mindezek által a német haza érdekei, hisz azt mondják, ezek biztosításáért nem érhet még véget a borzasztó, emberemlékezet óta példátlan embermészárlás?!

A német királykák, nagy- és kis-hercegek a császári czim felvételére kérik a porosz fő-királyt.

Nagy vívmány ez! bizonyly nagy vívmány! Dicsőkörrrel venni körül azon embert, ki a művelt Európa szemébe, korunk polgarisultságának gunnyára így mer szólni: az erőhatanak felette áll a jognak, s ki e szavaimat naponta szörnyű tettekkel ad nyomatékot; és fölemelni, magasra azon férfit, ki a kartácsokat nemcsak a csatatéren, és nemcsak az „Erbfeind“ ellen használtatta.

Azt állítják, a német nép megnyerte a vérrel összeforrasztott egységet, egykor csak a távol-jövő reményét, ábrándját — és a diadalmas császárságot, miut a német hatalom dicsőségének, biztosításának jelvényét — kifejezését.

Ezekről így ír a berlini „Volkszeitung“ „a császárt nem a nép akarata, hanem a fejedelmek nevezik ki. A nagy és kis királyok, fejedelmek veendik körül trónját; ottalmat keresvén annak árnyékában kis népek szabadulv szeszélyei ellen, melyeket egy másikra nem valának képesek leverni. Ily realitásokkal szemben félbeszakítás nélkül tarthatja monológjait az a beszélő intézet, melyet „német parlament“nek hívnak. Nincs ministeri felelősség! Nem léteznek alapjogok, birodalmi törvényszékek! A parlament nyilvánossága csupán altséagát fogja kitüntetni. Műgötté, mint elrejtett istenségek, működni és cselekedni fognak a szövetséggyűlési követek, az egységes Németország nevében, a törvényhozási és közkormányzati hatalom oszthatlanságával, e követeket a fejedelmek fogják kinevezni.

Igy gondolkozik a vívmányok fölül porosz-Németország egyik legelterjedtebb democrata lapja.

És mit mond ugyanezekről az észak-német szövetségi gyűlésben egy olyan férfi, ki az igazat a Junkerek egész hadával szembe se rejti véka alá, hanem bátran hangot ad a német nép aggodalmainak.

„A mit német egységnek neveznek — nyomd — az laktanyaegység, semmi egyéb.” A mi e gyűlésben az utóbbi napok alatt történt comedia játéka: igent mondanak, hogy tehetetleneket elpalástolhassák. A hohenzollern ház érdekei merev ellentétben állanak a német nép érdekeivel; a hohenzollernnek akadályozza a német egységet, s ha a francia köztársaság leveredik, itt nálunk a legnagyobb kényuralom fog uralkodni és Németország nem lesz egyéb, mint biztosító intézet a demokrácia ellen. Ha, a köztársaság győz, a szövetség omlik össze. Az új német császárt, csak a csendőrök tarthatják fenn, ezért megkoronázása is történjék a gendarmiacsón. A német hazafiak remegnie kell, ha német csapatok győzelmeinek hírére veszi, ép úgy mint Robespierre is reszkett, midőn halotta, hogy a köztársaság csapatai győztek.

Tehát csak így örvendeznek az eddigi német diadalmok vívmányainak: fenkölt szellemű német hazafiak és szabadelvű lapok; egy másik német hazafi így kiált fel: „Nem! ez nem a német nép egyesítése, ez a német fejedelmek conspiratioja a német nemzet ellen, kölcsönös reakcióbiztosító társulat a pickelhaube oltalma alatt; ez nem a német birodalom helyreállítása, ez Németországot a porosz laktanya és fegyház kettős épületévé alakítja át.”

Ily képekben jelenik meg a német hazafiak szeméi előtt a jövő, egységes Németország császársága, birodalmi volta, parlamentje, kormánya, szövetségi gyűlése; az ezen országban élvezendő személyes szabadságról pedig Vogt mondja: „bedugnak minden ok nélkül, elhúzzolnak börtönökre, ott tartanak, s ha megmutatták, hogy önkénylleg bántanak veletek, akkor a királyi kegy minden rajtátok elkövetett méltatlanságot jóvá tesz, midőn börtöneitek ajtaját felnyitja. Ez a személyes szabadság biztosítása a német szövetségben.” Azoknak pedig, kik így gunyolódnak: „a francia köztársaság Németország kegyéből áll fenn Párisban, a csataterén vívtuk ki azt számukra” — így felel, — magatok számára csak a szolgaságot és az új császárságot vívtátok ki; „míg a francziák 1848-ban „maguk számára a köztársaságot, a németeknek a frankfurti szabad parlamentet vívták volt ki.”

Kell-e még ezekhez commentár, hogy meg legyen felelve a kérdésre; melyek a német nemzet eddigi vívmányai? Kivált, ha hozzá adjuk, hogy bármiként dőljön el a harc kockája, Bismarck egy újabb óriási harc magvait szórja szét ma — tele marokkal.

Pest, dec. 15. 1870.

(—K—) Egyik minapi cikkemben említém, hogy a hatalmukban elbizakodott henczegek ellenében, mindjárt az események első stádiumán, akár tulságos udvariasságból, akár talán az ijedséghez hasonlítható megdöbbenésből, miként mondani szokás, szelíd hurokat pengetni, nem egyéb mint alkalmat adni a fenyegetőzőnek, hogy vérszemet kapjon és ismét lépést tegyen előre, az eddigénél elhatározottabbat, célja elérésére, míg a férfias erélyes hang, mindjárt a bizonyodalmak születése percében, oly hang a mely bátorságot, erőt jelezzen, csak imponálhat, s nem egyszer fuvatta már meg maga a provokáló fél által a bátrólót.

Nem hiszem, hogy a háborút perhorrescáló európai hatalmak erélyes közbelépése, az európai civilizáció hitelének érdekében, a francia-porosz viszályt is nem fojthatta volna el mindjárt csírájában.

Azonban e gondolat csak úgy per tangentem jött tollamba.

Bevezető soraimmal a legújabb orosz fészkelődésre vonatkoztam.

Mihelyt annak jelei mutatkoztak, sőt az diplomatikailag notifikálva is lön, Anglia nemcsak nem rettent vissza, hanem bátran szembeszállt Gortsakoffal a jegyzékek harczterén, egyrészt sem támogatva oly erélyesen, és ezt örömmel konstatáljuk, mint az Andrássy és Beust kabinet által, a mely megragadta az alkalmat bizonyítani, hogy az az osztrák-magyar birodalom megint létezik, és beleszól a dologba, nem csupán tollal, hanem ha másként nem lehet majd fegyverrel is.

Ekkor tele voltak a lapok azon tudósítással, hogy Szent-Pétervárott nagyon meglepettek különösen Beust jegyzékének hangja által.

E meglepetést természetesnek tartottam, nem is lehet hogy ne legyen meg oly birodalom határozott hangja, a mely eddig akár-

mi történt, szépecskén visszavonta magát, és hallgatagon csücsült a sut alatt, minek aztán az lön következzék, hogy már-már nem létezőnek tekintették.

E hirtelen felbátorodás, ezen erélyes közbeszólás alapját nem kell messze keresnünk; ott van az a kiegyezkedési törvényekben.

Nó de nem ezekről akarok szólni.

Midőn Oroszország látta, hogy „nini! hiszen én nem paczkázhatok ezeken úgy a mint reméltem!” mindjárt más nótát kezdett fújni, előtérbe tolta kenyeres pajtását a burkust, és megcsinálták a konferenciát.

Az optimisták megfújták a diadal-harsonát, azt mondták s mondják: Oroszország megaláztatott, mert retirált, a béke biztosítva van!

A pessimisták, kiket én a politikában inkább szeretek, nem ily vérmes reményűek; kövte hisznek a komának, s ez esetben is azon gondolatra jöttek: hátha a muszka csak időt akar nyerni, hogy még nagyobb mérvben terjeszkedjék, hogy azalatt a francziaporosz háborúnak is vége legyen, — mihez egyébiránt napról-napra mindinkább fogy a remény — s a sógor is nyíltan részére álljon?

És e pessimisták közé tartoznak, ezúttal az angol, magyar-osztrák, olasz és török kabinetek.

Tudniillik: részt fognak venni a konferenciában, melyet az európai béke biztosításának érdekében elfogadtak, ám azért készen állnak, mert a konferencia eredményét előre látni nem lehet.

Ez a helyzet.

A béke és háború között állunk, bárki mit mondjon — még mindig.

Elémozditjuk azt, de előkészülnünk kell, egyszersmind ennek eventualitására is, a mi tagadhatlanul a legjobb politika.

Udvarhelyszék, decz. 14. én 1870.

Feszült figyelemmel, de ez ideig hasztalan vártuk a képviselőház elnökének felhívását, hogy ürességbe jött egyik képviselőnk állását betölthessük. Mi lehessen oka a késedelemnek, nem tudjuk, de igen azt, hogy a képviselőháznak még october havában be volt jelentve, hogy Ugron Lázár főispánna lett kinevezetése által székhelyük egyik képviselői állása megürült.

A gyanusítás ezer neme jött e miatt forgalomba. Sokan egyes tekintélyek befolyását, mások hanyagságot emlegetnek; de legyen bármi az ok, annyi áll, hogy ez valamint az országos, ugye a székhelyen tulyomozó Deák-pártnak van ártalmára; mert a halogatás kedvező alkalmat nyújt az „Igazmondó”, s utána másoknak a jobb oldali tisztos férfait sárral dobálni.

Bárha az „Igazmondó” és a „M. Polgár” erőlködéseit báró Orbán Balázs mellett hasztalanul tartjuk, s a mindkettő által hozott igazító felhívás, mindamellett, hogy külön lenyomatban faliainkban ezereként szóratik szét, csak sziklára vetett mag, azt hallgatással nem mellőzhetjük.

Ez ideig vártunk, hogy tán báró Orbán fogja a közönséget azon igazító felhívástól megtagadni. Csalódtunk; de meggyőződünk a felől, hogy báró Orbán compillálta ugyan a székhely székeket multját, de nem ismeri a székhely nép jellemét.

Első sorban azt is feleli a báró, hogy e nép annak idején meg tudta tenni a különbséget egy Wesselényi és egy Fidri Marozsi, egy Pálfi János és Hajduka Mócsi között, hogy ennél az igazság leplezetlen egyszerű felfejtése csodákat tud eszközölni, míg az ámitástól elfordul.

Van a székhely népnek általában, az udvarhelyszékének különösen bizonyos tudása, mit nem a tudomány ad, nem tanár tanít, s még compendizálva sincs, s ez: a józan ész adta életbölcsesség. Ez vezette s tartotta fenn e népet évezred óta, s ez fogja tovább is fentartani még évezredig. Ez nem rajong, nem ábrándoz, ez dolgozik, s munkája mellett tudja azt, hogy meg kell adni a királynak, mi a királyé, Istennek, a mi Istené.

E nép a politikát is egyszerű józan észjárása után itéli meg. Ezért soraköszözt a jobboldalhoz, mert sem tapasztalásból, sem józan észével fel fogni nem tudja, hogy azután, mit ma elvetnek, holnap már aratni lehessen; s ha elhagyott gazdaságot kap kezére, annak rendbesszedését sem hiszi napok alatt megejthetőnek, miként azt a baloldal igazgatói a tudatlanokkal elhitetni képesek. Az olyan embert, ki vele ennek ellenkezőjét kívánja elhitetni, szemfényvesztőnek tartaná, vagy lenevetné.

Hár még ha észreveszi, hogy reá akarják szedni, miként azt Sárlos Ádám név alatt az „Igazmondó”-ban igazgató kísérli meg a báró érdekében, ki magát — miként a farkas báránybőrbe — ifjú ember létére megélemedett, munka alatt meggyőnyedettnak állítja, holott alig 25—26 éves. Az ilyenre aztán csak azt mondja, hogy eredj egy házzal odább, nem köztünk van a helyed.

Ezek az egyszerű józan eszt emberek, ha valamit nem értenek, a maguktól emberekből

fordulnak, vagy azokhoz, kik közülük vagy előkelőbbjeik közül a tudás és nem a pártfogás által emelkedtek ki, vagy elvégre papjokhoz, kiknek egyenként erkölcsi kötelességük őket igazán felvilágosítani, hogy századok óta a köztük fennálló bizalmi kapocs ámitás által meg ne tágulhasson, s ha e nép bármelyikét is erővel valótlanságok birtetésére, egyenként vetnének reája követ, a mint-hogy e nép puritán erkölcsét — mely versenyezhet bármely mivel európai népével — megingatni nemzet, haza s Isten elleni bűn lenne.

Ezért töltünk meg e nép soha olyasmit hallani, minőt a báró úr szószólói nekik mondani jónak láttak.

Mi mindig azt mondjuk: munkálódj, segíts magadon s az Isten is megsegít; ne várj másról, vess, hogy arathass, mert csak így élsz meg ezután is tisztességesen, miként megéltél eddig; mit bármint adódna fizetsz, az elvetett krajczár, hogy békességben forintot arathass utána; a mid van, vagy összeírdől maradt, vagy igaz szerzeményed, azt védeni köteles vagy; a te szemed soha sem jár, s ezután se járjon a másén; neked a munka volt életed, fentartód, téged a földosztás reménye soha sem kecsegtetett, s ezért szeretlek, sőt imádlak én téged én edes székhely nemzetem.

Mi is azt óhajtuk, hogy e szék jobb sorára érdemes népe, az őt megillető méltányos igazságra részesüljön, s éppen ezért jelen képviselői állás betöltésénél oly egyénre essék figyelmünk, ki az országos érdekek mellett helyi érdekeinket is képes legyen az ország és kormány figyelmébe ajánlani.

Ezt pedig más nem teheti, mint a ki köztünk élve, néptünk terhelését első kézből ismeri, s annak segélyére, az eszközök megválasztására is alkalmas.

Ily egyén van nálunk akárhány, s bárha b. Orbán Balázs maga mellett sok szépet összeirattott, s azt néptünk köztünk pontosan el is szórták, biztositom őt, hogy nálunk vajmi keveseket fog találni, kik a fa tetejére tervezett halastó építésére neki szavazatuk által segédkezet nyújtani hajlandók lennének.

A. B.

Legújabb táviratok.

Versailles, decz. 12. Göben és Mantuffel parancsot kaptak a lehető leggyorsabban Evreuxbe visszavonulni.

Bordeaux, dec. 14. Híre jár, hogy a párisi ostromöv áttörtet; roppant sok német fogoly esett francia kézbe s Versailles körülszároltatott.

Magyar országgyűlés.

A képviselőház ülése december 13-án.

Királyi Pál a közp. bizottság részéről jelentést tesz a községek rendezéséről szóló ministeri törvényjavaslatról. B. Simonyi Lajos ugyane tárgyan a kisebbség részéről tesz jelentést. Mindkét jelentés kinyomtatása elrendeltetik.

Főrendelvény ülése dec. 13-án.

Majláth István, a képviselőház jegyzője át nyújtja alkotmányos tárgyalás és hozzájárulás végett a képviselőház által elfogadott kövekező törvényjavaslatokat: A czukoradóról, a bor- és húsfogyasztási adóról, a pénzügyi törvénysszékek ideiglenes fentartásáról, a bélyegek- és illetékekről, a közadók behajtására vonatkozó törvény módosításáról, a horvát slaven házközösségek rendezése körüli okiratok bélyegmentességéről.

Mindezen tv.-javaslatok a pénzügyi bizottsághoz utasítottak.

Magyar országos bizottság.

Negyedik ülés decz. 12.

Elnök: Bittó István.

Jegyzők: B. Vécsei József, Széll Kálmán.

A közös kormány részéről jelen vannak: Gr. Beust, B. Kuhn, Lónyai Menyhért, ministerek, és Benedek Sándor vezérőrnagy.

A magyar kormány részéről jelen vannak: Gr. Festetics György, Horváth Boldizsár.

Ülés kezdődik déli 1 órakor.

A mult ülés jegyzőkönyve észrevétel nélkül hitelesítettik.

Felolvastatik Ő Felsége azon szentesített határozata, mely szerint a közös hadügyministernek a 4 millió frtnyi póthitel megengedtetik.

Felolvastatik a reichsrathi delegatio elnökének átirata, melynek kíséretében átküldi a másik bizottságnak határozatait a közös államháztartást, a közös pénzügyminiszteriumot és a határvámjövédéket illető 2 ik és a legfőbb számvevőszékre vonatkozó 4-ik fejezet tárgyan; továbbá a pénzügyminiszterium által az 1870. évi költségvetésre nézve kért átruházási jog engedélyezése és a közös szolgálatban álló polgári hivatalnokok és szolgák nyugdíjazása tárgyan.

Elnök: A birodalmi tanács bizottságának üzenete kinyomtatván, a bizottság tagjai közt ki fog osztatni, és — minthogy azon előterjesztésekre vonatkozik, melyek tárgyalás végett a pénzügyi bi-

zottsághoz utatitattak, — egyszersmind oda is át fog tétetni oly czélból, hogy általános jelentésében erre is terjeszkedjék ki. (Helyeslés.)

Kérvény.

Széll Kálmán: Benyújtja Ó-Buda városa tanácsának kérvényét, melyben az ó budai cs. és k. katonai felszerelési bizottság szükségleteinek beszerzését a hazai ipanak áldogadói kéri; mintán az országos bizottság tanácskozási rendszabályai alapján kérvény csak indítvány kíséretében terjeszthetők elő, azon indítványt teszi, hogy ezen kérvény figyelembevétel, illetőleg tárgyalás és véleményadás végett a hadügyi albizottsághoz utasítsassék. (Helyeslés.)

Elnök: A hadügyi albizottsághoz utasitattik. Interpellatio.

Gr. Apponyi György: T. országos bizottság!

A hadügyi albizottság, melynek csekély tagja vagyok, a köréhez tartozó feladatnak kiválóbb fontosságától át levén hatva, eddig gondos működése alatt mindinkább érezte elutasíthatlan szükségét annak, hogy a véderőnek minden tényezői, illetőleg azok mennyisége és minősége felett biztos és hiteles adatokat és tudomást szerezzon magának, csakis a teljes meggyőződés alapján levén képes, a czélhoz megfelelő és alkotmányos felelősségével megegyeztetetett javaslatait az 1870. évre készült költségvetésekre nézve a t. bizottsághoz teljes lelki megnyugvással terjeszteti; ennek folytán a hadügyi albizottság azon pontokat, melyeknek teljes felderítése nélkülözhetetlen, és az ennek eszközzésére vonatkozó jogos igényeit, a közös hadügyminiszter urhoz intézett interpellációba foglalta, és engem tisztelt meg azon megbízással, hogy ezen interpellatiót a t. bizottság előtt előadjam, illetőleg a bizottság asztalára letegyem. (Halljuk!)

Interpellatio.

Tekintettel egyrészt azon összegekre, melyek a hadseregnek kellő felszerelése végett az 1868. 1869 és 1870. évi hadiköltségvetések alapján már felajánlva lettek, és

tekintettel azon tetemes összegre, mely az 1870-ik évre készült hadiköltségvetés szerint ugyanazon czélból újból igényeltetik, másrészt pedig

tekintettel a politikai helyzet komolyságára, melynek irányában a magyar osztrák monarchiának integritása és politikai nyomatékának fenntartása különösen a közös véderőnek elégsége és helyes voltától feltételeztetnek — nem tévesztethi szem elől a magyar törvényhozó test által kiküldött bizottság abbéli kétségtelen és szoros kötelességét, hogy midőn új áldozatok magállapítására felhívott, a hadseregnek harczképességére megkívánt eszközök felett magának tökéletes meggyőződést szerezzen.

Minélfogva felszólítatik a közös hadügyér ur: 1-ör. nyilatkozzék az iránt, hogy mennyire lett harczképessé a közös hadsereg az e végett eddig már történt felajánlások által? vagy mennyire leendő harczképessé az e czélra újból igényelt összeg által?

2 or. Nyújtsa a magyar bizottságnak a hivatásból folyó jognak gyakorlatára és kötelességének betöltésére mielőbb módot és alkalmat arra, hogy a mindennemű hadikészletek léte, mennyisége és minősége, valamint a fennforgó hiányok volta felett is magának biztos tudomást és teljesen kielégítő közvetlen meggyőződést szerezhesen.

Ezennel a t. bizottság asztalára letezem.

Benedek Sándor, a közös hadügyminiszterium képviselője: A tett kérdések fontosságánál fogva a közös hadügyminiszter ur megbízásából a holnapi napon, ha ülés fog tartatni, lesz szerencsém a választ megadni. Azért kérem az interpellatiót a közös hadügyminiszter urnak átadatni.

Elnök: Az imént felolvasott interpellatio, melyet nem lesz szükség másodsor felolvasni, átadatik a közös hadügyminiszter urnak, és mintán kilátásba helyeztetett, hogy a válasz már holnap megadatik, tehát holnap ülés fog tartatni.

Bá n ő József: Feleliti, hogy e tárgyan sokkal részletesebb interpellatiót intézett 22 tag által aláírva még a mult delegatioi alkalmával a közös hadügyminiszterhez. Kéri tehát a hadügyminisztert, hogy az ily interpellációra nem csak hogy feleletet adjon, hanem a feleletet még azon ülés alatt adja meg.

Ötödik ülés dec. 13-án.

Elnök: Bittó István. Jegyző: B. Vécsey József. A közös kormány részéről jelen vannak: Gr. Beust, Lónyai Menyhért ministerek, b. Orczy és Benedek Sándor vezérőrnagy.

A napirenden levő tárgy, t. i. a hadügyminiszter urnak a hadügyi albizottság által intézett interpellációra adandó válasza.

Benedek Sándor tábornok, a közös hadügyminiszter képviselője a közös hadügyminiszter megbízásából következőkben válaszol: (Halljuk!)

A jelen év october végével az összes közös hadsereg lét.záma, ideszámítva a határőrvédelmi ezredeket és a póttartalékokat is, tett 864,849 ember; ha pedig hozzászámítjuk a birodalom két felében ugyanazon időben létező honvédségnek létszámát, mely tett 187,527 embert, az összes védelmi erő elérte a 1,052,376 tekintélyes számot; tehát

